

induplati

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XVII

NOVEMBER 1968

Cena 0,20 N din

Naš praznik

Ob največjem prazniku jugoslovanskih narodov, ob Dnevu republike, ki ga praznujemo 29. novembra, se spominjamo naše preteklosti, naredimo obračun o njej, obenem pa premišljujemo tudi o naši prihodnosti. Na ta dan je bila namreč leta 1943 Jugoslavija na II. zasedanju AVNOJ proglašena za federativno ljudsko republiko.

29. november je postalo tako za nas vse zgodovinski dan, dan, ki nas spominja, da smo si sami z orožjem v roki izbojevali svobodo in si obenem z njo priborili tudi socialistično ureditev svoje države, o kakršni so dolga desetletja sanjali naši najboljši sinovi in najboljše hčere in za katero so premnogi dali svoja življenja.

Domovina, zasužnjena in zaničevana je zaječala, ko je na svojih grudih začutila okupatorjev škorenj. Še bolj je zaječala, ko so vetrovi nad njo raznašali pepel požganih domačij, ko je kri tistih, ki so jo ljubili, prepojila polja in travnike, gozdove in loge, ko so doma in na tujem umirali domoljubi. Toda glej — počila je partizanska puška, ki je oznanjala tujcu, da ljudstvo preveč ljubi rodno grudo, da bi on gospodoval v njej, na zemlji, ki je globoko prepojena z znojem naših pradedov. Roke, krvaveče in premražene, roke naših ljudi so ustoličile Republiko, greble so sneg na Kozari, božale tovariša, ki je omagoval, sklenjene so plesale kolo zmage. Bile so pest.

Streli pri Triglavu so dali odmev, streli ob Savi in Dravi, Neretvi in Drini, ob našem sinjem Jadranu, vse-

vprek po naši domovini. Partija je povedla ljudstvo v boj. Iskrice, ki je zanetila upor, se je razvnela v plamen, v mogočen plamen vstaje. Ta plamen je bil nepogasljiv, saj je gorel v srcu slehernega našega borca — partizana, gorel v veri v zmago, v svobodo. Sovražnik je besnel in razsajal, toda tega plamena ni mogel pogasiti.

Sredi teh bojev so se kalili mnogi naši borci, komunisti in skojevci, sredi teh bojev je vez med našimi narodi postala neločljiva. Sredi teh bojev se je rodila naša Republika, mlada, čvrsta in priborjena s krvjo, je ponosno stopila proti svetli zarji na obzorju.

Svoboda! Prišla si ovenčana z zmago, prišla sijočih lic in z žalostnim srcem. Milijon sedemsto tisoč življenj so zate in za domovino darovali tisti, ki so te ljubili. Spomnimo se vseh teh z globoko hvaležnostjo, spomnimo se jih in hodimo po svetli poti do sreče, za kar so oni prelili svojo kri.

Krampi in lopate, ki so zamenjali puške in mitraljeze, so zapeli pesem graditeljev.

Roke, mišičaste, grčave, žuljave, so gradile Republiko. Bile so vzvod, kolo, žerjavi. Roke delovnih ljudi, v ekonomskem besednjaku imenovanih proizvajalci.

Te roke so na današnji dan, na dan Republike, razširjene v radosti. Radostne so, razigrane, ker vedo: pomagale smo, da ni pred svetom zavezalo brezno jedrske blaznosti. Ponosno so te roke na današnji dan segle v roko, čvrsto so se oklenile dlani bratov in sester v trpljenju, boju in zmagi. A roke, žuljave, dobre, pametne roke, na današnji dan niso brezskrbno vesele. Kdaj pa kdaj jih skrivinči srd, ki je uperjen v kramarje z diplomatskimi aktovkami ali grobim nasiljem. A naj vedo: te roke, žuljave, dobre, pametne roke, so ugnale že veliko kramarjev.

Čedalje več je držav, ki soglašajo z našo Republiko, ki jim je Jugoslavija vzgled. Aktivna, miroljubna koeksistenca, pomoč nerazvitim deželam, brez vmešavanja v njihove notranje zadeve, iskrena in predana borba za mir in enakopravnost, so načela, ki so našla pot do mnogih miroljubnih narodov v svetu. To so načela, na katera je vsak svobodoljubljen človek lahko ponosen.

Posebno smo na Republiko ponosni mi, delovni ljudje. Ponosni smo zato, ker se zavedamo, da se je prekalila v borbi s krvjo, v izgradnji pa z znojem našega ljudstva. Ponosni smo na tovariša Tita, našega dragega maršala, ponosni na vse, kar smo storili za lepši jutrišnji dan.

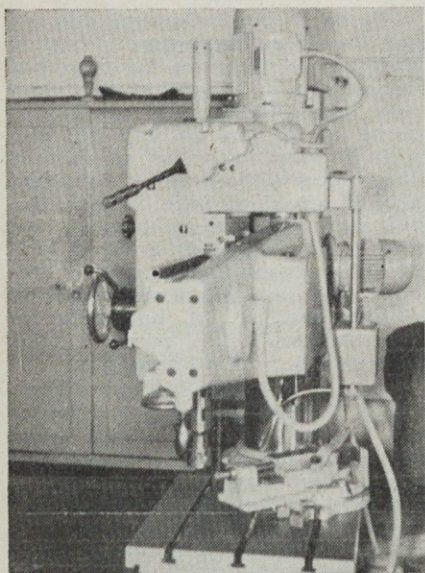
Ceta
naših
ključavničarjev

Z redne seje UO

Dne 28. oktobra je imel upravni odbor našega podjetja svojo 10. redno sejo. Navzočih je bilo osem članov upravnega odbora in ing. organizacije Janko Ukmar — šef splošnega sektorja.

Dnevni red je obsegal pregled ponudb na razpisani delovni mesti šefa tehničnega sektorja in obratovodje konfekcije.

Vse ponudbe je obravnala kadrovska komisija na svoji 3. redni seji dne 28. 10. 1968 in ugotovila, da edini kandidat za delovno mesto šefa tehničnega sektorja ing. Lado Zabukovec.

Mehanična delavnica ima nov vrtni stroj

kovec v celoti izpolnjuje pogoje razpisa in ga zato komisija predlaga za zasedbo omenjenega delovnega mesta.

Kadrovska komisija je nadalje predlagala tov. Janeza Rajnerja za zasedbo delovnega mesta obratovodje konfekcije glede na to, da ima že 12 let prakse v konfekcijski stroki in to na odgovornih delovnih mestih. Bil je obratovodja konfekcije, nato pa tehnični vodja. Prošnjo tov. Stoparja pa bomo obdržali v evidenci, v kolikor bi se kasneje pokazala potreba po tovrstnem kadru.

Šef splošnega sektorja je nadalje seznanil člane UO, da je bilo z ozirom na odpoved tov. Albina Gnidovca, dipl. jur., delovno mesto pravnega referenta ponujeno tov. Marjeti Leskovec, katere prošnja je bila prvotno zavrnjena.

SKLEP: Člani UO so se s predlogom kadrovske komisije strinjali in sprejeli sklep, da zasede delovno mesto »šef tehničnega sektorja« Lado Zabukovec, inženir organizacije dela in to s 1. 11. 1968.

SKLEP: Na delovno mesto »obratovodja konfekcije« se sprejme tov. Janeza Rajnerja, tekstilnega tehnika.

SKLEP: Člani UO potrdijo predlog, da v primeru, če tov. Leskovčeva sprejme zaposlitev v našem podjetju,

ni potreben ponoven razpis za delovno mesto »pravni referent«, ampak lahko delo takoj nastopi, ker bo tov. Gnidovec zapustil podjetje že 15. novembra.

SKLEP: Na delovno mesto »vodja meh. tehn. priprave«, katerega je dosedaj opravljal ing. Lado Zabukovec, premesti tov. direktor diplomirani inženir Srečo Bergant primerno osebo iz podjetja.

Hvaležni smo

Samoupravni organi v podjetju so na predlog Zdravstvene službe in sindikalne podružnice tudi letos odobrili mnogim članom kolektiva brezplačno 7-dnevno bivanje, v času rednega dopusta, v naših počitniških domovih na Mali planini ali Umagu. To so predvsem tisti, ki delajo že daljšo dobo na delovnih mestih s škodljivimi vplivi na zdravje zaposlenega in zdravstveno bolj šibki, ki težje prenašajo delovne napore na svojih delovnih mestih. Tako so tudi

ali izven nje, pa so slabe volje opravliali vreme in preganjali dolgčas z raznimi igrami. V takem primeru bi se prilegla dobra knjiga, vendar te v domu ni bilo.

Spoznavamo, kako koristno je preživeti dopust ali krajši oddih na svežem gorskem zraku, a se tega premalo zavedamo. Naš kolektiv ima prijetno kočjo na Mali planini. Vsi imamo možnost in potrebo, da si z obiskom gora krepimo zdravje in zadovoljni preživimo konec tedna v

Jurančič
Jelena
pri križno-
previjalnem
stroju
»SAVIO«

letos nekateri nabirali moči in zdravje v toplen morju in soncu, drugi spet čistili svoja pljuča in uživali svež planinski zrak v našem domu na Mali planini.

V zadovoljstvo vseh zaposlenih v našem malem obratu oplemenitilnice — tiskarni — smo bili letos deležni vsi, ki nam je delovno mesto v tem obratu. Del sodelavk se je odločil za toplo morje, en del pa za svež planinski zrak, kateri nam je vsem zelo koristen zaradi težjih delovnih pogojev.

Seveda pa je bilo za »boljše« počutje posameznikov krivo letošnje muhasto vreme. Nekateri so res imeli srečo, predvsem na morju so bili močno na boljšem, s toplimi dnevi in soncem, kar je bistveno vplivalo na dobro voljo. Tisti pa, ki jih je slabo vreme zalotilo v planinski koči

svežem zraku, a tega premalo izkoristimo. Imamo tudi pravico do regresa, to je cenejše bivanje v našem domu, a se tudi te ugodnosti mnogi ne poslužujejo. Jasno je, da mnogim objektivni razlogi ne dopuščajo odhoda za daljši čas, vendar kratek nedeljski izlet v naravo v lepem sončnem vremenu bi vsakemu koristil.

Priporočamo, da v bodoče naši samoupravni organi in zdravstveni delavci še bolj razširijo dejavnost take oblike rekreacije, kar mnogi potrebni člani kolektiva iz raznih objektivnih ali subjektivnih in tudi socialnih razlogov ne morejo koristiti časa za krepitev ogroženega zdravja, ki nam je vsem nujno potreben. Brez zdravih delavcev ni dobrih uspehov.

Zelimo vsem v kolektivu mnogo uspehov pri nadaljnjem delu

hvaležni TISKARJI

Poročilo o poslovanju za devet mesecev

V proizvodnji smo v devetmesečnem poslovanju, v odnosu na plan in v odnosu na isto obdobje v lanskem letu dosegli zadovoljive rezultate. Količinska proizvodnja, merjena v m², je v odnosu na plan večja za 1,7%, v odnosu na lansko leto pa za 12,9%. Če primerjamo vrednostne podatke, pa je rezultat celo nekoliko boljši, vendar moramo v tem primeru upoštevati, da je v mesecu maju nastopila podražitev bombažne preje in s tem v zvezi tudi podražitev večine naših izdelkov, vrednostno je torej proizvodnja v odnosu na plan presežena za 3,8%, v odnosu na lansko leto pa za 23,1%. Občutno sta se povečali tudi tehnična in ekonomska produktivnost in to tako v odnosu na plan kot v odnosu na lansko leto, medtem ko družbena produktivnost v odnosu na plan ni bila dosežena, je pa za 17,2% višja od dosežene v lanskem obdobju.

V nasprotju s proizvodnjo pa pri prodaji nismo dosegli predvidenih rezultatov. V devetmesečnem poslovanju smo dosegli samo 89,2% planirane prodaje in 93,8% planiranega dobička. Pri izvozu, katerega smo realizirali samo 55,1%, smo imeli 95,7% predvidene izgube. Iz navedenega sledi, da na inozemskem trgu nismo uspeli s predvidenimi cenami, oziroma, da so bili stroški izdelave večji kot je bilo s planom predvideno.

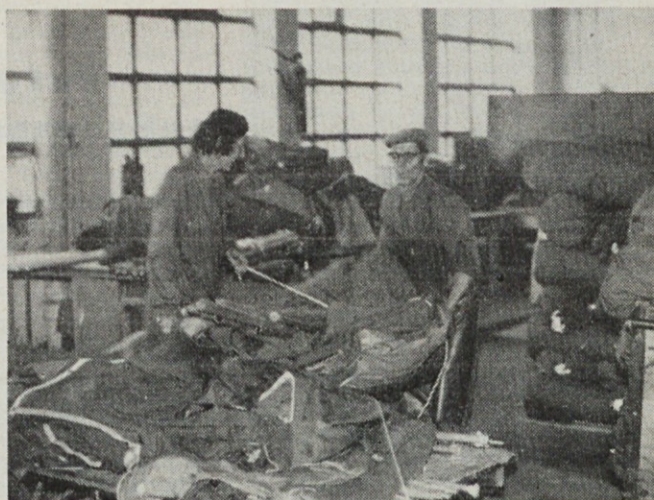
Pri prodaji na domačem trgu smo v povprečju dosegli 17,8% dobička od prodajne cene, medtem ko smo pri izvozu dosegli v povprečju le 58% lastne cene. Od dobička, doseženega na domačem trgu, smo izgubili za popuste 1,21%, za rabate in

skonte 5,09% in 0,97% za ostale stroške. Tako smo na domačem trgu v povprečju dosegli 10,6% dobička od prodajne cene, kar predstavlja 94,4% od po planu predvidenega.

Ugotovitev dohodka po plačani realizaciji je z ozirom na povečane terjatve, ki so za 37% večje kot v istem obdobju lanskega leta, precej slabša od rezultatov, katere dobimo pri ugotovitvi dohodka po fakturirani realizaciji. Kljub temu so doseženi rezultati po posameznih kategorijah, če jih primerjamo z lanskim letom, precej boljši. Predvsem dohodek kot finančni rezultat je za 10,8% večji od lanskega leta, medtem ko je ostanek dohodka celo v odnosu na plan dosežen 99,8%.

Enotni kazalci rentabilnosti in ekonomičnosti, s katerimi merimo

*Pakiranje
šotorov
za civilno
zaščito
in tehnično
uporabo,
ki so bili
razstavljeni
na Sejmu
civilne zaščite
v Kranju*

uspešnost poslovanja s stališča podjetja in družbe, so v odnosu na plan v sorazmerju z doseženo plačano realizacijo, medtem ko v odnosu na lansko obdobje kažejo boljši uspeh.

Povprečno število zaposlenih je v odnosu na plan za 7%, v odnosu na lansko leto pa za 5% manjše. Še večja razlika je ugotovljena pri efektivnih delovnih urah, kjer je bilo v odnosu na plan izvršenih 15,7%, v odnosu na lansko leto pa 9% manj ur.

Povprečni osebni dohodki za devet mesecev so še vedno nekoliko izpod planiranih, lanskega leta pa presegajo za 7,9% oziroma za 4,6%. Mesečni povprečni osebni dohodki pa zadnja dva meseca že presegajo planirane za ca. 9%.

Vložena sredstva so se povečala tako v odnosu na plan kot v odnosu na lansko leto za približno 5%, vendar gre povečanje predvsem na račun povečanja osnovnih sredstev.

Simpozij o Meraklon in Movil vlaknih

V okviru simpozija o Meraklon in Movil vlaknih, katerega je priredila firma Polymer v Rimu, so bila na programu poleg ogleda tovarne in tehnološkega postopka izdelave vlaken, katerega je v prejšnji številki Konoplana opisala že dipl. ing. Meta Mlakar, tudi predavanja, katera so imeli vodilni uslužbenci firme Polymer.

Pomočnik generalnega direktorja gospod ing. Mazzetti je nakazal perspektivno potrošnje tekstilnih vlaken za prihodnjih 10 let. Tako bodo samo evropske države porabile v oblačilni stroki za ca. 200 000 ton vlaken več. Na tržišču tekstila za notranjo opremo in gospodinjstvo se predvideva povečanje potrošnje za ca. 550 000 ton vlaken. In končno se za tehnične tkanine predvideva povečanje potrošnje za okoli 300 000 ton vlaken.

Za izdelovalce in pridelovalce tekstilnih vlaken je namreč življenj-

ska važna perspektivna potrošnja. Dr. Capretti, komercialni direktor firme Polymer, je predstavil vsem udeležencem simpozija nove tipe vinilnih in polipropilenskih vlaken, ki dovoljujejo nove uporabnosti tkanin iz teh vlaken.

Videli smo tkanine iz Movila, ki so izpostavljene zunanjim vremenskim prilikam in tkanine iz Meraklona, uporabne za notranjo opremo.

Zelo znani italijanski arhitekt gospod Gio Ponti je iz svojih lastnih izkušenj govoril o uporabnosti sintetičnih materialov v sodobni arhitekturi. Na razstavi, ki je bila prirejena v ta namen, smo imeli možnost videti raznovrstno uporabo teh vlaken v celi vrsti tekstilnih izdelkov.

Tepihi iz Meraklona: íglani, tkani in šivani, so bili zelo lepi, barvno in konstrukcijsko zelo zanimivi. Pri zavesah iz Movila je bila kot važen

faktor poudarjena negorljivost. Take zavese so zelo primerne za javne prostore kot so kinodvorane, gledališča, hoteli, ladje ipd. Markizna platna in tkanine za senčnike iz Movila so izredno obstojnih barv in velikih obstojnosti nasproti sončni svetlobi. Tako je bil razstavljen sončnik, ki je bil sedem let v uporabi na morskimi obali in bil kljub temu še izredno sveže barve.

Tkanine za delovne obleke v vseh vrstah industrije so iz Movil vlaken in zato odporne proti kemikalijam in ognju.

Poleg teh artiklov je bilo razstavljeno mnogo trikotajnih izdelkov in pletenin, posteljnih pregrinjalt itd.

Pri ogledu te razstave je obiskovalec dobil vtis o vsestranski uporabi in odličnih lastnostih Movil in Meraklon vlaken.

Ivo Sešek

Tablete in tabletomanija

Tablete poznamo kot zdravila proti raznim bolečinam in za zdravljenje raznih bolezni. V ljudski rabi govorimo o aspirinu, kar pa je nepravilna raba te besede. Aspirin je le ena vrsta tablet, ki jih proizvajajo tovarna Bayer v Nemčiji že nekaj desetletij in ima lastnosti znižati telesno temperaturo in odstraniti bolečino. Ker je mnogo zdravil okroglih in belih kot aspirin, mislijo ljudje, da so vsa ta zdravila aspirin. Tablete so torej tovarniško narejena zdravila iz sestavin v prahu, ki jih s strojem stisnejo v okroglo obliko.

Po drugi svetovni vojni je močno narasla potrošnja tablet. V lekarnah jih prodajajo prosto, ljudje pa jih kupujejo, če imajo zobobol, glavobol, če jih boli v trebuhu, če jih trga itd. Tovarnarji zdravil so kaj kmalu ugotovili, da so tablete vir njihovih neomejenih dohodkov in reklama za te proizvode je dokaj pestra.

Vse premalo se zavedamo, kako so tablete lahko škodljive za organizem, če jih jemljemo brez kontrole zdravnika, saj se nanje navadimo prav tako kot na morfij, opij, hašiš in podobne droge. Ob prvem glavobolu vzamemo tableto, ki jo kupimo v lekarni ali pa jo dobimo v tovarni. Ugotovimo, da ni prešel le glavobol, ampak se počutimo nekako »lažji«, imamo večjo voljo do dela, manj nas prizadenejo graje in razne vsakdanje nevšečnosti. Zato vzamemo tableto tudi, če nismo razpoloženi. Še zavedamo se ne: brez tablet namah ne moremo »živeti«. Če ne vzamemo tablete, nas boli glava, smo zadirčni, ne moremo delati, ne moremo spati. Zato vedno znova segamo po tabletah. S tem smo se že zapisali v krog tabletomanov. Navadili smo se jih prav tako kot pijanci alkohola. To je že bolezen, ki jo imenujemo tabletomanija. Prav tako kot potrebujejo pijanci vedno več alkohola, da se počutijo »sproščeni«, potrebujejo tabletomani vedno več tablet dnevno, da dosežejo zaželen občutek: sproščenost, prenehanje glavobola, večji delovni polet, spečnost. To je bolezen današnjega časa, ki se je še prav dobro ne zavedamo in jo tudi premalo zatiramo. Zdravniki za duševna obolenja — psihiatri se danes srečujejo v svojih ambulantah v velikem odstotku s temi bolniki. V Ljubljani pošiljajo psihiatri tabletomane v bolnico dr. Petra Deržaja v Skofljico, da bi se tam odvadili tablet. Kakšen je uspeh zdravljenja, še ne vemo. Zdravnike močno skrbi, da bo uspeh tak kot pri alkoholikih, ta pa je zelo majhen.

Tablete, ki jih pri nas največ prodajo, so: Phenalgol, Plivadon, Coffalgol, Coffecetin.

Če opazimo, da se nam kakršne koli bolečine ponavljajo, pojdimo rajši k zdravniku, ki bo znal svetovati, kakšna zdravila moramo jemati, da bodo bolečine prešle. Posebno glavoboli so največkrat izraz duševnih nesoglasij, česar se niti ne zave-

damo, ampak vemo samo, da nas boli glava.

V naši tovarni je višja medicinska sestra, ki med drugim opravlja delo socialne delavke. K njej se lahko zateče vsakdo, ki ga karkoli teži, saj lahko rešimo marsikateri socialni problem, če se obrnemo na pravega človeka po nasvet. V naši tovarni imamo tudi svojo ambulanto, kjer je zdravnik vedno pripravljen poslušati o telesnih in duševnih težavah vsakega zaposlenega.

Zavedati se moramo, da prav iste tablete, ki nam v začetku preženejo glavobol, ob pogostem jemanju istih povzročajo glavobole, torej je učinek nasproten, kot smo si ga želeli.

Dr. med. Marija Šiška

Poročilo nabavnega oddelka

Nabavna služba se je v mesecu septembru ravnala po planiranih in predvidenih količinah in obenem upoštevala spremembe v proizvodnji.

Pri preskrbi s premogom ni nobenih težav in ga prejemamo po sklenjenih pogodbah.

Bombažne preje smo prejeli nekoliko manj, kot smo predvideli, vendar ne toliko, da bi trpela proizvodnja. Pri nabavi imamo težave zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Iz tega razloga smo skušali obratovati s čim manjšo zalogo.

Sintetiko dobivamo z zamudo, ker je za uvoz potrebno dovoljenje, katerega izdajo pa zavlačuje Sekretariat za zunanjo trgovino z raznimi izgovori.

Dobavo lanene preje po pogodbi nam je uspelo ustaviti in upamo, da

se bo dobavitelj iz ČSSR držal dogovora.

V zadnjem času se pojavlja vprašanje pravočasne nabave barv in kemikalij. Težave so v tem, ker bi morali biti dobavni roki 1—3 tedne ali pa še manj. To blago pa je v večini primerov iz uvoza, za tak nakup pa je najkrajši dobavni rok od 1—2 mesecev in še to v primeru, da je barva ali kemikalija na zalogi pri inozemskem proizvajalcu.

Nakup pomožnega materiala pa skušamo vsrčiti sproti po potrebah in se tako izogibamo zalog v naših skladiščih.

Proizvodnja

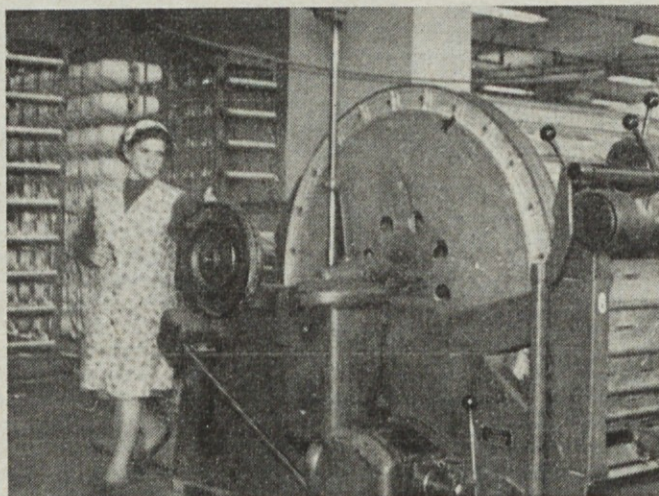
V MESECU SEPTEMBRU

Sorazmerno nižja proizvodnja v mesecu septembru je bila posledica manjšega števila delovnih dni kot je bilo planirano, nekaj pa je treba pripisati tudi zastojem zaradi precejšnje prezalaganja v tkalnici.

Posamezni obrati so dosegli naslednje rezultate:

	Plan sept. 1968 %	Indeks sept. 1967 %
Predilnica predenje	43,5	81
sukanje	99,2	236
Tkalnica	94,1	99
Plemenitilnica	95,1	100
Tiskarna t. m.		154
b. m.	—	179
Konfekcija	65,8	113

Kvaliteta izdelkov v zadnjih mesecih pada in je tudi v tem mesecu slabša kot v prejšnjem. Posebno je padla kvaliteta bombažno lanenih in bombažno sintetičnih tkanin.

Bernot
Angelca
pri Saškem
snovalu

Kratke zanimivosti

Zakaj moramo jedila pravilno soliti?

Brez soli bi kar težko živeli, moramo jo imeti. Vendar je tu previdnost na mestu. Sol za kuho, ki jo zdaj uporabljamo, ni skoraj nikoli morska sol, ki je zaradi rudninskih dodatkov tudi zdravilna. Dandanes začinjamo jedila s kuhinjsko soljo, ki je za oko lepša, snežno bela, a je manj zdrava, ker sestoji zgolj iz klorovega natrija. Sol veže v telesu

mnogo tekočine, že 9 gramov soli proizvaja en liter telesnih tekočin. Zdravemu človeku sta potrebna samo 2 grama soli na dan, da ostane njegov telesni tekočinski ustroj v pravem razmerju. Če pa uživamo več soli, si obremenimo ledvice in srce.

Zakaj ni dobro v temi gledati televizijo?

Ko gledaš televizijo, te večkrat ščemijo oči. Ne zato, ker bi ti škodila prehuda svetloba na ekranu, pač pa zato, ker je v sobi popolna tema. Bolje je, kadar je tisti prostor, kjer

gledamo televizijo, vsaj malo razsvetljen. Zakaj? Dnevna svetloba ali umetno razsvetljena soba zmanjša kontrast podobe in spremeni črnino slike v nežnejšo sivino. Ker je pa bolje, da oddaljimo luč iz območja ekrana, da tako dosežemo čim večjo razliko med največjo in najmanjšo svetlobno gostoto in da dobimo čim bolj razločno podobo, so televizijski

Otroci se zgledujejo po svojih starših

Naša mladina se zgleduje v prvi vrsti pri svojih starših. Ni vseeno, kako starši živijo, kakšni so odnosi med ženo in možem, kakšna je skrb in njihov odnos do lastnih otrok. Družina je osnovna celica vsake družbe, pa tudi naše. Če ta družina živi v slogi in prijateljstvu in se pri tem zaveda, da je dolžna v sili pomagati eden drugemu, da je dolžna priskočiti na pomoč vsakemu človeku v njegovih tegobah, so otroci takih staršev ponosni na svoje starše in v srcih teh otrok raste zavest in čut do človeka, raste tudi njegova dolžnost in odgovornost do družbenega dogajanja, raste tudi volja do dela in učenja. Starši so tisti, ki so v prvi vrsti odgovorni za vzgojo in napredek svojih otrok. Ni zadosti, da otroku da oče ali mati samo denar za kino, samo da ga ne moti in ne nadleguje več. Otroku se je potrebno mnogo bolj posvetiti, ga vzgajati, mu dajati nasvete, ga učiti in uvajati v delo ter iz njega zgraditi samostojnega, poštenega socialističnega človeka. Mladina od vseh nas starejših z vso pravico zahteva in pričakuje več morale, etike, poštenja in socialističnih humanih od-

nosov med nami samimi in do naše doraščajoče mlade generacije. Stvari moramo reševati pri samih koreninah in taka korenina je tudi družina. Iz uničene ali bolne korenine ne zraste nič ali pa slab primerek.

Drugi odločilni faktor pri vzgoji naše mladine pa je vsekakor šola in njeni vzgojitelji. Ni dober tisti vzgojitelj, ki našo mladino samo uči. Vzgojitelj mora poleg strokovnega poduka vzgajati mladega človeka v duhu naše stvarnosti in vseh progresivnih stremeljenj ter ga pripraviti, da se bo lahko samostojno vključil s polno zrelostjo in znanjem v delo in vse družbeno dogajanje. Mladina ima vso pravico do dela in svojega izpopolnjevanja ter izobraževanja, ker s tem ne koristi samo sebi, temveč celotni naši družbi. Tudi družba, družbenopolitične skupnosti, družbene in delovne organizacije so polno odgovorne, kako živi naša mladina, kako se izobražuje in kako raste v zrelega človeka, ki bo nadaljeval izgradnjo s težko borbo pridobljenega socialističnega sistema.

Po biltenu ZKS

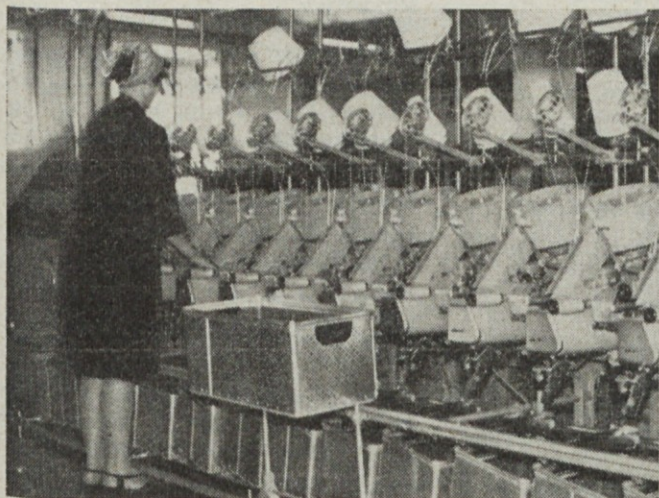

Tov. Kokalj pri svojem delu v skladišču pomožnega materiala

aparati opremljeni s tako imenovanimi selektivnimi filtri, ki dobro prepuščajo tako imenovano uporabno svetlobo prevladujočih spektralnih barv rumenih in modrih odtenkov, medtem ko je dnevna svetloba ali razsvetljava sobe oslabljenja z mnogimi deleži rdeče oranžne barvitosti.

Zakaj se med strdi in kandira?

Predvsem si velja zapomniti, da se tekoči in strjeni med glede kakovosti prav nič ne razlikujeta! Prav tako ni res, da bi trdi med vseboval različne primese in bi ne bil pristen. Da med kandira, to se pravi, da kristalizira, ima drug izvor. Med vsebuje 70 do 80 odstotkov invertnega sladkorja — to je zmes sadnega in grozdnega sladkorja — ki ga kri posrka — in zato je med tudi tako zdrav. Ta invertni sladkor polagoma kristalizira, kar pa prav nič ne poslabša kakovosti medu. Sicer pa kristalizirani med zlahka spremenimo v tekočega tako, da ga segrejemo, a ne na več kot 45 stopinj, ker bi med sicer izgubil hranilne snovi. Pri debelo tekočem medu je važno razmerje med sadnim in grozdnim sladkorjem, ki pri nekaterih vrstah meda povzroča dobe kandiranja. Svetle vrste medu prej kandirajo kot temne (iz cvetja akacij in smrek).

Votkovni avtomat »SCHWEITER«, ki ga streže Ana Gol

Olimpiada Mexico 1968

27. oktobra so bile slovesno zaključene devetnajste olimpijske igre moderne dobe. Bile so rekordne, tako po številu udeleženi držav — sodelovalo jih je 112, kakor tudi po športnih uspehih. Doseženi so bili fantastični rezultati v atletiki in plavanju.

Nastopajoči športniki so se predstavljali z neverjetno borbenostjo in z visoko športno moralo. Za nas Jugoslovane je bila olimpiada v Mehiki, kar se tiče rezultatov, uspešna, kot še nikoli do sedaj. Bili smo zastopani s skupno 69 tekmovalkami in tekmovalci v enajstih disciplinah. Osvojili smo 3 zlate, 3 srebrne in 2 bronasti kolajni. V Tokiu, kjer smo dosegli pred olimpiado v Mehiki

največji uspeh, smo osvojili 2 zlati, 1 srebrno in 2 bronasti kolajni. Z maloštevilnimi izjemami so vsi jugoslovanski športniki opravičili svoj odhod.

VATERPOLISTI so bili po slabem začetku v finišu nenadkriljivi. Z zaporednimi zmagami nad Japonsko, Madžarsko in Sovjetsko zvezo so osvojili prvo mesto in zlato kolajno. Dolgoletna želja, da bi po vrsti srebrnih odličij postali »zlati«, se jim je tokrat izpolnila.

KOŠARKARJI so prekosili same sebe. Vrnili so se s srebrom. Z zmago nad svetovnim in evropskim prva-

kom SZ so naši košarkarji dosegli svoj doslej največji uspeh v košarkarski areni. Američani so v košarki razred zase, in že samo dejstvo, da še niso izgubili na vseh dosedanjih Olimpiadah niti enega srečanja, nam pove dovolj.

TELOVADCI so iz leta v leto bolj izenačena vrsta. Šesto mesto v ekipni konkurenci je največji uspeh naše telovadbe po osvoboditvi. Naš prvi mož je še vedno Miro Cerar, ki je na konju z ročaji brez konkurence na svetu. Mladi — Vrtič in Kersnič se vrivajo že med samo svetovno elito, in to je dobro. Hkrati pa še eno priznanje slovenskim telovadnim delavcem.

PLAVALKA Đurđica Bjedov je bila največje presenečenje v naši olimpijski ekipi. Osvojila je dve kolajni in s tem postala sploh prva jugoslovanska športnica z olimpijskimi odličji. V finalu sta še nastopali Šegrtova in Gašparčeva, štafeta pa se ni uvrstila v finale, kakor tudi ne plavalca Vrhovšek in Kurbanović.

ROKOBORCI so edini v jugoslovanskem taboru, ki so osvojili olimpijske lorvice na vseh treh zadnjih Olimpiadah.

Prvič smo osvojili kolajno v boks. Pričakovali smo sicer več, toda tudi Vujinov bron je lep dosežek.

BREZ odličij so ostali atleti. Solidna uvrstitev Urbančičeve v metu kopja in Farčiča v teku na 10 km nas ne moreta odvrniti od prepričanja, da v naši atletiki nekaj ni v redu.

KOLESARJI so imeli veliko smole, res pa je, da se mora pošiljati na taka in podobna tekmovanja izbranice po strokovnem kriteriju, ne pa po simpatijah.

STRELEC z malokalibrsko puško Paunović se je izkazal z 11. mestom.

JADRALCA sta tekmovala na tujih jadrnicah in se uvrstila med prvo polovico tekmecev, kar je zelo dober rezultat. Kajakaša pa sta razočarala.

Na letošnjo olimpijsko bero smo ponosni in se hvalimo, vendar bi ne bilo slabo, če bi se kar najhitreje zamislili nad vprašanji, ki se nam vsiljujejo ob plasmajih Nikoličeve, kajakašev in kolesarjev. Mar so svojih neuspehov krivi res samo oni?

Jošo Gagel

Slonček
ima vedno
dovolj
dela

Humor

NEZNOSNA ŽENA

- Moja žena je postala neznosna. Vse noči leta po gostilnah...
- Oho, nisem vedel, da je začela tvoja stara piti!
- Saj ne pije. Mene išče.

PREVEČ ZAHTEVANO

Gospodinja je naročila hišni pomočnici, naj bi pri mesarju naročila možgane. Deklica pa se je pri telefonu zmotila in ujela številko občinskega urada. Ko je nato izjavila svojo zahtevo, ji je na drugem koncu žice odgovoril ogorčen glas: »Kaj pa vam pride na misel! Tukaj vendar nimamo možgan!«

SODNIK MOŽU

- Hočete se torej ločiti?
- Da.
- In vi, gospa, se tudi hočete ločiti?
- Da.
- Prosim vaju, čemu potem trdita, da se o ničemer ne moreta sporazumeti?

PET KOVAČEV

- Mama, na ulici sem videl uboga starčka, ki glasno kriči... Bi mi lahko dala pet kovačev zanj?
- Lahko, sinek. Kaj pa kriči tisti starček?
- Kriči: sladoled, sladoled!

Zapuščene kmetije čakajo

Rodil se je v majhni kmečki hišici pod oboki Snežnika. Bil je peti izmed dvanajstih otrok Primoža in Polone. Ko mu je bilo pet let, je že letal po zelenih travnikih in pasel sosedovo živino. Ker je bil priljuden fantič, mu je sosed Jozelj rad dal kos kruha in jabolko. Čeprav je bil Janez (tako je bilo fantu ime) večkrat tepen kot sit, njegova mlada duša ni mogla sovražiti. Ko je prišel zvečer domov, je skupaj z brati in sestrami pojedel nezabeljen močnik, ki ga je bilo toliko, da bi se komaj eden do siteda najedel. Komaj so odložili žlice, se je že razlegel gromki glas očeta: »Al' bomo kar sedeli, brž poklekните, bomo molili rožni venec!« Kot avtomati se je drobiž zgrnil okrog peči, mati Polona pa je prinesla star rožni venec in z močnim glasom molila. Kot odmev so ji otroci odgovarjali in se med seboj ščipali, da ne bi kateri zaspal in potem bi zopet pela leskovka. Dobro so se še spominjali, kako jih je skupil Jože, ko je zaspal in padel s klopi. Ko se je končno zaslišal odrešilni amen, so brž vstali in starejši štirje so odšli proti skednju, mlajšim pa je mati pripravljala ležišče v postelji, dva pa sta spala kar v skrinji, v katero je mati namesto mehke pernice položila vrečo, ki jo je natlačila z ličkanjem.

Tako je potekalo življenje iz dneva v dan enako, dokler se ni najstarejši sin odločil, da gre delati na žago. Potem so začeli odhajati drug za drugim, vsak je hotel iz tesne hiše za boljšim življenjem. Ko je bila vrsta na Janezu, se je dolgo upiral misli, da mora od doma, potem pa so s prijatelji skovali načrt: »Pojdemo v tujino — čez mejo.« In pri tem je tudi ostalo. Brez zapetljajev jim je uspelo priti v Nemčijo, kjer so se zaposlili kot gozdni delavci. Ker so bili vsi navajeni doma trdo delati, jim je tudi tukaj šlo delo hitro od rok in gospodar jim je vsak mesec primaknil kakšno marko. Toda Janez ni vzdržal.

Nenadoma se je v njem začela buditi nepremagljiva želja, da bi spoznal še kaj sveta. Vse prigovarjanje prijateljev in delodajalca je bilo zaman, odšel je v Francijo. Toda ni dolgo vzdržal. Domotožje se je v njem začelo vse močneje oglašati

in lepega dne se je odpravil proti domu. Ko je zagledal domače hribe in pod njimi skromno hišo, iz katere se je valil gost dim, je sklenil, da ne bo nikoli več zapustil domače hiše. Domači so ga komaj spoznali, saj je minilo sedem let, odkar je kot zaletav mladenič odšel, vrnil pa se je kot zrel mož. Oče in mati sta sedaj ostala že sama, sestre so se omožile, bratje pa so si na različnih krajih služili kruh. Starša sta sina z veseljem sprejela, saj sta upala, da bo vsaj on ostal doma in jima bo na stara leta v oporo. In res je Janez sklenil, da bo ostal doma. S prihranjenim denarjem je nekoliko popravil hišo in se začel ozirati za ženo, kajti oče in mati sta bila stara, na kmetiji pa so bile potrebne mlade močne roke. Bil je lep mladenič in kot so govorili, je imel menda tudi precej prihrankov. Dekle po imenu Anica je bila preprosta in je ljubila Janeza, ne pa njegovega denarja. Kmalu sta se poročila in ne bi se moglo reči, da je bil ta zakon nesrečen. Ko se jima je rodila hčerka, se je še staremu Primožu razjasnil obraz, čeprav je bil že dva meseca priklenjen na bolniško posteljo. Mati Polona pa je ob malem bitju zopet doživljala srečo prvorojenca in svojo mladost. Kako se je življenje od takrat že spremenilo, saj ni bilo več treba skrbeti, kaj bodo dali v lonec in koliko. Mislila je, da tu ni več potrebna in s svojim možem Primožem sta se umaknila v »kot«, kjer sta obujala spomine na svojo mladost. Večkrat se je vsa družina zbrala

skupaj in takrat je bila mala hišica skoraj premajhna za sinove s snahami oziroma hčere z zeti in njihovim naraščanjem. Čeprav Primož in Poloni, ki sta bila dedek in babica, ni sedaj ničesar manjkalo, jima je večno garanje izpilo življenjsko moč in v tistem, brez posebnega trpljenja, sta se poslovila od življenja.

Janez pa je s svojo ženo gospodaril in na že obnovljeno kmetijo dodal še vedno kaj novega. Delala sta dan in noč in nista opazila, da jima je hčerka že skoraj odrastla. Njuna velika želja, da bi imela več otrok, se ni izpolnila in tako jima je bila hčerka vse. Želela sta, da ostane doma na kmetiji, toda dekle si je kot nekoč njen oče želelo v svet. Sklenila sta, da jo dasta v šolo. Ker je bila nadarjena, je lepo napredovala in si kmalu pridobila svoj poklic. Toda kam sedaj? Ali naj ostane doma? Starša je nista upala zadrževati, čeprav sta na tistem želela, da bi ostala doma. Toda ona je že imela službo in je odšla od doma z obljubo, da se nekoč vrne — morda. Toda hitro se je vživela v novo okolje in ni mislila na vrnitev. Kot nekoč Polona in Primož sta danes ostala sama tudi Janez in Anica in morda se bo isto zgodilo njuni hčerki, ki ima tudi že svojo družino in dom. Kolo življenja se vrti dalje, usoda se ponavlja, oziroma maščuje kakor pač kdo razume.

Fany

Zahvala

Vsem, ki ste našo drago mamo,

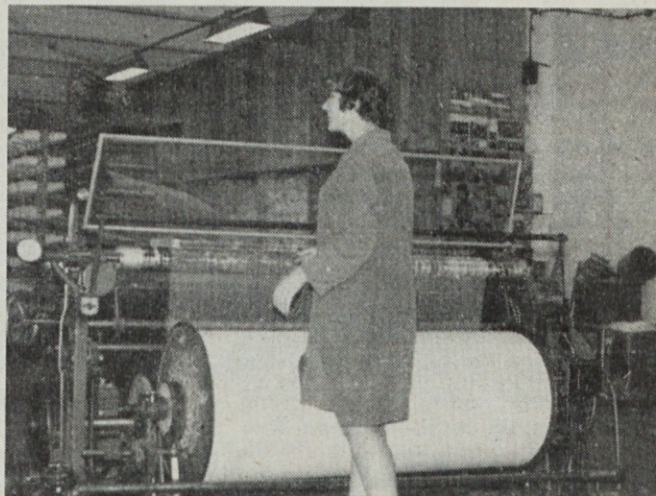
PAVLO SITAR

spremili na njeni zadnji poti in ji darovali cvetje, se pristrčno zahvalujemo

Mengeš, v septembru 1968

Hčerke: Lina, Vika, Maksa in Minka

Kralj
Julijana
pri Angleškem
snovalu

Nezgode v oktobru

V drugi polovici meseca septembra so bile štiri nezgode, v oktobru pa tudi štiri. Razen ene so bile vse nezgode lažje in so imele za posledico le nekaj dni bolniškega staleža. Ena poškodovanka se je v tem obdobju poškodovala dvakrat.

Predilnica

— Štefka Cajhen (44) čistilka. Ko je prenašala pločevinaste trakove se je spotaknila in padla na beton. Pri padcu se je udarila na dlan desne roke (9 dni).

— Stirinajst dni kasneje so ji nihajoča vrata priprla prstanec na desni roki.

Tkalnica

— Gizela Rihtar (22) tkalka. Ko je odložila železni drog na pod, se je drog odbil od poda in poškodovanka udaril na levo stran glave (3 dni).

— Francka Avbelj (31) tkalka. Iz sosednjega stroja je priletel čolniček in jo zadel v ustnice ter jih prebil.

Menza

Maks Karba (21) natakarkar. Pri čiščenju lesenih tal se mu je žebelj zasadil v palec desne noge (2 dni).

— Angelca Bernot (18) kuharska pomočnica. Pri odpiranju konzerve ji je spodletel nož. Urezala se je v kazalec desne roke.

Vzdrževalni obrati

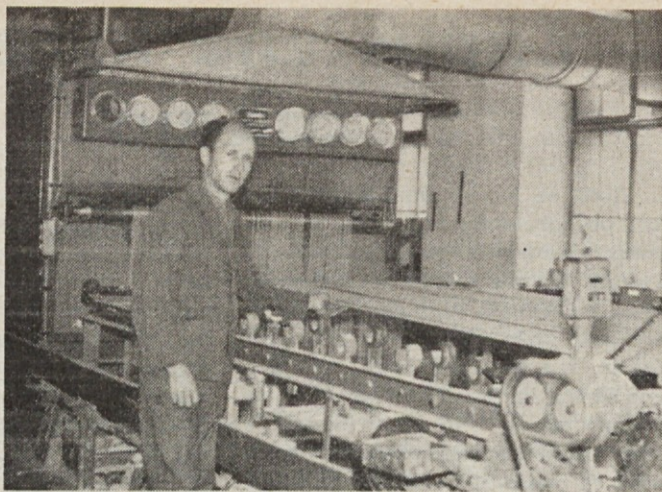
— Anton Pestotnik (56) kovač. Stopil je na cev, izgubil ravnotežje in padel. Pri padcu se je ujel na desno roko, katero si je poškodoval v ramenu (2 dni).

Oplemenitilnica

— Alojzija Ocvirk (40) delavka v oplemenitilnici. Bala se je skotalila iz mize na tla in ji padla ne levo nogo.

Brane Zupan

Marinšek
Anton in
škrobilni
stroj

Obvestila iz kadrovske službe

Izstopi:

1. Ivan Trdina, natakarkar, izstopil 7. 10. 1968,
2. Marija Kimovec, tkalka, izstopila 9. 10. 1968,
3. Pavla Dežela, vdevalka, izstopila 18. 10. 1968,
4. Jože Novak, delavec v oplemenitilnici, umrl 17. 10. 1968,
5. Janez Škofic, del. v konfekciji, izstopil 24. 10. 1968.

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega moža Jožeta Novaka, se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mi pomagali ob tej težki uri. Ker se ne morem zahvaliti vsakomur posebej velja ta zahvala vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste mi nudili denarno pomoč.

Hvala tudi vsem, ki ste mojega moža spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Amalija Novak s sinovoma

Usebina:

Naš praznik

Z redne seje UO

Hvaležni smo

Poročilo o poslovanju za 9 mesecev

Simpozij o Meraklon in Movil vlaknih

Tablete in tabletomanija

Poročilo nabavnega oddelka

Proizvodnja v mesecu septembru

Otroci se zgledujejo po svojih starših

Kratke zanimivosti

Olimpiada Mexico 1968

Humor

Zapuščene kmetije čakajo

Nezgode v oktobru

Obvestila iz kadrovske službe

Zahvali

Poročili so se

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Jožo Gagel.

Natisnila in klišeje izdelala Tiskarna

»Jože Moškrič« v Ljubljani

Poročili so se

Mira Burja, del. v konfekciji, poročena USKOKOVIČ,

Ana Mav, del. v konfekciji, poročena MEŽNAR,

Marija Zajc, v prodajni službi, poročena PERBIL,

Joži Poljanšek, del. v konfekciji, poročena STREHAR.